

SYSKON- BREVET

Franciskus - Sällskapet

i Finland r.f.

www.franciskus.fi

Nr. 124

mars 2016

Välkomna till årsmöteshelg i Helsingfors på Marie bebådelsedag, söndagen den 13 mars 2016

Vi inleder med katolsk mässa i St Henriks-katedralen kl.11. Adressen är Sankt Henriksplatsen 1 A, 00140 Helsingfors, vid den ända av Fabriksgatan som vetter mot Södra hamnen. Efter mässan hålls kyrkkaffe i församlingssalen och sedan kan deltagarna i årsmöteshelgen inta lunch på valbar plats.

Därefter håller Franciskus-sällskapet i Finland r.f. sitt stadgeenliga årsmöte kl. 15 i Studium Catholicum, Riddargatan 3 bA i Helsingfors. SC är

ett dominikanskt kulturcentrum i centrum av Helsingfors.

Styrelsen hälsar alla medlemmar hjärtligt välkomna på årsmöte!

Franciskaner i östra Nyland

Andelslaget San Damiano (San Damianon osuuskunta) är en unik franciskansk företeelse i östra Nyland. Centret ligger i Porlom by mellan Liljendal och Lappträsk en bit från huvudväg 6 som leder till Kouvola. Pauli Annala, dogmatikprofessor vid teologiska fakulteten vid Helsingfors universitet och blivande pensionär, äger tillsammans med sin hustru Eeva Vitikka-Annala en bondgård, vars bastubyggnad inretts till kapell, som år 2013 invigdes av biskop Irja Askola. Altaret har byggts av drivved och ovanför altaret hänger ett San Damianokrucifix. Kapellet är i flitig användning – varje morgon firas laudes kl. 9 och på torsdagar hålls vesper kl. 18.

Andelslaget grundades år 2010 och har för närvarande sex medlemmar som i bästa ora et labora-anda upprätthåller arbetsgemenskapen. Ora, att be – betyder att dagen omges av gudstjänst- och bönegemenskap. Labora, att arbeta – betyder att livet i andelsgemenskapen bygger på gemensamt ansvar för livets nödtröft. Man tillreder tillsammans måltiderna och när gäster kommer får också de delta i sysslorna. Gruppen har iståndsatt den gamla fähusbyggnaden genom att bygga små sovrum för gästernas behov. I San Damiano ordnas nämligen retreatter för vars behov

de små sovrummen är nödvändiga.

Pauli Annalas intresse för den franciskanska rörelsen vaknade år 1985, när dåvarande professorn Seppo A. Teinonen höll sitt sista dogmatikseminarium som kom att behandla den tidiga franciskanerörelsens spiritualitet. Till seminariet hörde också en tio dagar lång resa till Italien. Det blev startpunkten för Paulis livslånga franciskusintresse. Sedan dess har han gjort otaliga resor till Assisi. Pauli menar att turismen som sådan inte är det väsentliga, men närkontakten till miljön i Assisi som förmår förmedlar doften av den franciskanska andan. Allt detta gör det så mycket lättare att ta till sig de franciskanska värderingarna. Många av de ställen i Assisi som hör nära samman med Franciskus egen historia har blivit viktiga för Pauli.

För Pauli ”Pale” Annala som akademiker har det viktigaste inte varit kunskap och föreläsningar om franciskanerrörelsen men ett liv i dessa anda. Därför har han också velat grunda det finländska San Damiano-kommuniteten. Där kan de franciskanska idealen förverkligas i en gemenskap präglad av arbets- och bönegemenskap. När andelslaget grundades skrev man också San Damiano-regeln som innehåller tre grundprinciper: franciskans enkelhet, kristet syster- och

broderskap samt evangelisk lydnad. Den tredje principen handlar om att man på evangeliets grund vill hålla fast vid Jesu ord och löften.

I San Damiano hålls regelbundet ekumeniska samlingar i systerskapets och broderskapets anda då man strävar till ökat samförstånd mellan kristna i olika kyrkor och samfund. Också andra slag av seminarier och kurser ordnas inom ramen för andelslagets verksamhet. Man kan också komma till San Damiano för att finna ro och stillhet då man jobbar med en krävande uppgift, t.ex. skriver sitt slutarbete. Den regelbundna dagsrytmen ger ro för själen och stadga i livet. Den som vill stifta bekantskap med verksamheten kan börja med att besöka andelslagets hemsida via nätet och sedan göra ett konkret besök på ort och ställe. I kommuniteten uppskattar man att

gäster – åtminstone om de utgör en större grupp – på förhand meddelar om sitt kommande. Om man deltar i morgonbönen önskas att man föregående kväll meddelar om sin närvaro.

Stefan Djupsjöbacka

Materialet bygger på en artikel som publicerats i *Kyyhkynen* 3/2014. Tidningen är organ för teologiestuderandena vid Helsingfors universitet.

San Damianon osuuskunta
Adress: Tuurivägen 8, 07820 Porloma

Vesper firas tisdagar kl 18 och laudes varje morgon kl 9.

Telefonnumret till San Damiano: 044 560 0080

Och internetadressen är <http://www.sandamiano.fi>

Gör mig till ett redskap för din frid

Vi har under det senaste året i Finland upplevt en förändring till det sämre i samhällsklimatet. Redan en längre tid har det i hela Europa funnits en utveckling mot större polarisering och mindre tolerans och generositet. När flyktingströmmen från Mellanöstern och Afrika i fjol nådde också Finland ledde det till en klarare polarisering hos oss. Polariseringsen försvårade diskussionerna om hur och i hur stor utsträckning Finland kan eller ska hjälpa. Kollektiv

själviskhet, rasism, hatprat och våldsamheter ökade, liksom också givmildheten, hjälpverksamheten och solidariteten. Ofreden på områden långt borta från Finland skapade flyktingströmmar som i sin tur skapar osämja och ofred mellan oss här i Finland, och mellan grupperingar här och dem som kommer utifrån i hopp om skydd.

Den bön som brukar kallas Franciskus bön inleds med en bön om att få vara ett redskap för Guds

frid. Fredskallelsen är en del av ett franciskanskt inspirerat liv. Vår situation är utmanande och innehåller en kallelse för kristna människor också i Finland.

Fader Henrik Roelvink beskriver i sin bok *De fattigas rike* hur Franciskus första följeslagare på tre plan försökte förverkliga sin fredskallelse. I umgänget i vardagen strävade man till att hålla fred med varandra. Franciskus förbjöd dem gräl, verbala ordstrider och fördömande. I stället skulle de mellanmännsliga relationerna präglas av mildhet, ödmjukhet, anspråkslöshet och anständighet. Särskilt viktigt var det att undvika utmaningar i relation till dem som uppfattade sig som deras motståndare.

För det andra var det nödvändigt att bevara den inre friden. Man behöver ha en grundtrygghet för att kunna vara en fridsam människa. Tack vare förankringen i Jesus Kristus kan en kristen lämna allt och bevara fred med alla.

För det tredje var Franciskus och hans följeslagare aktiva i att stifta fred mellan människor som var i strid med varandra.

I den polariserade situation vi lever i behövs det ett fredstänkande av det här slaget. Hjälparbetet bland de asylsökandena behöver fortsätta, stödas och utvecklas. Men vi behöver också pröva kallelsen att bidra till försonlighet och respekt mellan företrädare för olika

åsikter i vårt land och i relation till dem som kommer innan situationen eskalerar till ohanterlighet. Hur kan vi stöda varandra att bevara den inre friden och inte bli provocerade, stridslystna och fördömande av hatprat och våld? Hur kan vi visa respekt för alla människor – hjälpbehövande, hjälpare, kritiker, beslutsfattare?

HERRE, gör oss till redskap för din fred!

Yvonne Terlinden

Kvinnosyn och kvinnofrid

I de flesta kulturer och samhällen har kvinnor under långa tider varit rättslösa och skyddslösa. I synnerhet i patriarkaliska samhällen, där kvinnan räknats som mannens egendom, lever kvinnor fortfarande under osäkra och otrygga förhållanden. Det gäller inte minst muslimska länder. Man måste ändå komma ihåg att kvinnor också i patriarkaliskt styrda samhällen, trots deras underordning, kan åtnjuta respekt och högaktning. Underordning behöver inte likställas med rättigheten att göra vad man vill med en kvinna.

I de nordiska länderna har våra samhällen präglats av jämlikhetstänkande, men som väl är medvetna om dock i praktiken

inte helt har kunnat förverkligas. Glastaket finns kvar i många sammanhang och kvinnors löner och rättigheter släpar fortfarande efter. I de nordiska samhällena njuter vi frukterna av de skyddsåtgärder som under medeltiden vidtogs för att skydda kvinnorna. I Sverige rådde kvinnofrid. Kvinnofrid var en historisk svensk lag som förbjöd överfall och kidnappning av kvinnor. Den instiftades enligt traditionen av Birger jarl tillsammans med övriga så kallade fridslagar: kyrkofrid, hemfrid och tingsfrid. Dessa bekräftades år 1280. Lagen gjorde inte skillnad mellan de fall där kvinnorov hade begåtts med eller mot kvinnans vilja. Det gjordes heller ingen skillnad mellan kvinnorov där våldtäkt förekommit eller inte. Grunden för kvinnans ställning i det nordiska samhället har alltså månghundraåriga rötter.

Trots dessa åtgärder har många män utnyttjat sin styrka och makt för att utöva förtryck och våld mot kvinnor. I Finland förekommer tyvärr ofta våld i hemmen. Trots vår jämställdhet och respekt för varje människas integritet, sticker uråldrigt maktutövande fram i relationerna mellan könen. Bakom den schablonmässiga bilden av grottmannen som släpar hem sin kvinna i håret, finns en gnutta sanning. Misshandel och våldtäkt blir resultat av att en man tar sig rätten att suveränt bestämma över kvinnan och låta sina drifter och kän-

slor styra i relationen. Det våld som utövas i hemmen och på gator och torg visar på den bristande respekt människor har för varandra.

Den nya invandringsvågen har aktualiserat problemet med kvinnofrid på ett nytt sätt. Muslimska män som genom sitt eget lands kultur präglats av en kvinnosyn, som präglas av underkastelse, har svårt att acceptera att kvinnan hos oss har en annan ställning. Kulturrocken kan leda till konflikter. Men samtidigt är detta ett memento i vår egen kultur: hur är det med attityderna till kvinnan i det finländska samhället? Vi ser lätt flisan i den andres öga utan att kunna se bjälken i vårt eget öga. I vårt eget land talar vi om kvinnans rättigheter och jämställdheten med mannen. Den nya situationen med invandrarna ger utmaningar för invandrarkvinnorna, för deras män men också för den finländska mannen och kvinnan. Vi behöver granska våra egna principer och utgångspunkter. Men framför allt vårt eget beteende: hur kan den principiella jämlikheten också förverkligas som ett praktiskt levnadssätt där vi lever i ömsesidig respekt oberoende av nation, religion, kultur och utbildningsgrad. Här är inte man eller kvinna, säger ju Paulus, för alla är vi ett. Inte bara i Kristus utan också som av Gud skapade varelser, oberoende av religion.

Stefan Djupsjöbacka

Franciskus-Sällskapet i Finland r.f.

Verksamhetsberättelse 2015

Styrelsen

Ordinarie medlemmar:

Stefan Djupsjöbacka, ordförande
Tuula Luoma, vice ordförande
Tage Olander, kassör
Kristina Rosenberg, sekreterare
Yvonne Terlinden

Suppleanter:

Pia Mantila
Lars Nyström

Styrelsen fick i uppdrag att komplettera styrelsen med ytterligare 2 suppleanter, vilket inte lyckades.

Styrelsen har sammanträtt tre gånger under året. Både ordinarie medlemmar och suppleanter har kallats till samtliga möten.

Revisorer: Tryggve Forssell och Ann-Britt Hedman
Revisorssuppleanter; Barbro Hindsberg och Henrik Storbjörk

Medlemsavgift och -antal

Medlemsavgiften för år 2015 var 15 euro per person. Engångsavgiften för ständig medlem var 150 euro.

31.12.2015 hade sällskapet 114 medlemmar av vilka 86 hade betalt medlemsavgiften och 12 ständiga medlemmar.

Medlemsregistret uppdaterades, avlidna och medlemmar som inte betalt medlemsavgiften trots påminnelse ströks ur medlemsregistret. Även några medlemmar avsåg sitt medlemskap.

Syskonbrevet

Syskonbrevet har utkommit med tre nummer under året. Innehållet har planerats i styrelsen och redigeringen har skötts av Viktor Djupsjöbacka. Syskonbrevet har varit den huvudsakliga kontakten till medlemmarna.

Verksamheten

Årsmötet inleddes med mässa i Esbo kyrka. Själva årsmötet hölls på Sockenstugan. I årsmötet deltog 15 medlemmar.

Franciskusdagarna på Kökar firades på traditionsenligt vis. Några medlemmar deltog i dagarna.

Projekt

Till Kvinnobanken inbetalades 992,00€.

Franciskus-Sällskapet i Finland r.f.

Verksamhetsplan för år 2016

Syskonbrevet

Utkommer med tre nummer under året. Det första utges inför årsmötet i mars, det andra i juni inför Franciskusfesten på Kökar och det tredje i början av december. Redaktionsarbetet görs i samband med styrelsens möten. Styrelsen ber några medlemmar per nummer bidra med en kort text.

Franciskusfesten på Kökar

Den traditionella Franciskusfesten hålls på Kökar. Planeringen sköts av föreningen Franciskus på Kökar.

Biståndsprojekt

Franciskussällskapet fortsätter att ge understöd via Kyrkans utlandshjälp.

Hemsidan

www.franciskus.fi/hem/

Hemsidan innehåller aktuell information om sällskapet och Franciskusfesten. Syskonbrevet införs på hemsidan i samma takt som det ges ut.

Grundandet av en egen Face Book sida.

Bokslut 2015

RESULTATRÄKNING 1.1–31.12.2015

ORDINARIE VERKSAMHET

Frivilliga bidrag	35,00
Projekt Kvinnobanken	605,00
Sammanlagt	640,00

Verksamhetskostnader

Syskonbrevet	-334,80
Årsmöte	0,00
Styrelsen	0,00
Hemsida	-200,00
Franciskusfesten	0,00
Kvinnobanken	-992,00
Bokföring och revision	-2,98
Bankkostnader	-124,52
Portokostnader	-272,50
Betalda medlemsavg.	-10,00
Övriga kostnader	-30,00
Sammanlagt	-1 966,80

Resultat av ordinarie verksamhet	-1 326,80

Tillförda medel

Medlemsavgifter	1 655,00
Ränteintäkter	0,12

Räkenskapsperiodens överskott	328,32

BALANSRÄKNING 31.12.2015

Aktiva

Nordeakonto	13 370,47
Andelsbanken	497,57
Sammanlagt	13 868,04

Passiva

Kapital 1.1.2015	13 539,72
Överskott 2015	328,32
Sammanlagt	13 868,04

Budgetförslag för år 2016

INTÄKTER

Frivilliga bidrag	40,-
Medlemsavgifter (15,-)	1 600,-
Sammanlagt	1 640,-

VERKSAMHETSUTGIFTER

Syskonbrevet	340,-
Årsmöte	50,-
Styrelsen	60,-
Hemsida	150,-
Kvinnobanken	600,-
Bankkostnader	130,-
Portokostnader	300,-
Betalda medlemsavg.	10,-
Sammanlagt	1 640,-